

ZILLEGHEM

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT

34ste jaargang nr. 2
april-mei-juni 2013

verantw. uitg. Bertrand Denys, Klaprozenlaan 13, 8210 Loppem

ZILLEGHEM

Handelingen van de Kring
voor Heemkunde en Geschiedenis
'Pastoor Ronse'

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT

INHOUD

Patrick ARNOU <i>Britse soldaten in Loppem in oktober 1914</i>	p. 43
Heemkundige kroniek	p. 80

april - mei - juni 2013 — 34ste jaargang nr. 2

Redactie en bestuur

Bertrand Denys, Klaprozenlaan 13, 8210 Loppem
Patrick Arnou, Burg. J. Lievensstraat 12, 8210 Zedelgem
Johan Braet, Wantestraat 136, 8310 Assebroek
Willy Casier, Wildebeekstraat 23, 8211 Aartrijke
Noël Denolf, Snellegemsestraat 118, 8210 Zedelgem
Pol Denys, Hendrik Baekelandlaan 57, 8211 Aartrijke
Paul Vandenbussche, Guido Gezellelaan 44, 8210 Loppem
André Vanhevel, Belledreef 4, 8210 Veldegem
Johan Verplancke, Torhoutsesteenweg 396, 8210 Veldegem

Lidmaatschap: € 10,00

IBAN: BE48 7381 1720 5627 - BIC: KRED BE BB
Heemkundige Kring 'Pastoor Ronse' Zedelgem

Secretariaat en ledenadministratie

Willy Casier, Wildebeekstraat 23, 8211 Aartrijke
Tel. 0475/64.81.16 - E-mail: willy.casier@gmail.com

Redactiesecretariaat

Bertrand Denys, Klaprozenlaan 13, 8210 Loppem
Tel. 050/82.42.74 - E-mail: bertrand.denys@telenet.be

Studies verschenen in 'Zilleghem' of uittreksels daarvan mogen niet gebruikt noch aangehaald worden zonder te verwijzen naar dit tijdschrift en de auteur. Iedere auteur is verantwoordelijk voor de inhoud van zijn artikels.

Illustratie op de cover

De Zevende Infanteriedivisie van het Britse leger op weg naar Oostende op 8 oktober 1914

Britse soldaten in Loppem in oktober 1914

Patrick ARNOU

In het boek “Loppem onder de oorlog 1914-1918” van Raymond Verstraete wordt vermeld dat de Loppemse bevolking in oktober 1914 de eerste Engelse soldaten ziet, die hier met 575 komen overnachten. De beschrijving van deze gebeurtenis is echter te beknopt. In werkelijkheid wordt Loppem van 7 tot 10 oktober 1914 overspoeld door grote hoeveelheden Britse militairen, zowel behorend tot de infanterie (voetvolk) als tot de cavalerie (ruiters). Voor vele Loppemnaars van toen zal het de eerste keer in hun leven geweest zijn dat ze een Brit zagen en Engels hoorden spreken...

Antwerpen bedreigd!

De Eerste Wereldoorlog begon – voor wat België betreft – met de Duitse inval op 4 augustus 1914. Eigenlijk stond al op voorhand vast dat het kleine Belgische leger zonder aanzienlijke bijstand van onze bondgenoten niet opgewassen zou zijn tegen de veel grotere Duitse invasiemacht, waarmee het strijd moest voeren. Daarom besloot koning Albert om na het vallen van de forten van Luik en van Namen stapsgewijze terug te plooiën op het verstrekte bolwerk Antwerpen, dat werd beschermd door een

dubbele fortengordel en door de Schelde, en waar ook de belangrijkste voedsel- en wapenvoorraden van het Belgische leger waren aangelegd.

Ook het Verenigd Koninkrijk – onze bondgenoot – vond de verdediging en het behoud van Antwerpen als vesting heel belangrijk, gezien de Britten vreesden dat de Duitsers van Antwerpen een uitvalsbasis zouden kunnen maken om het de Britten op de Noordzee lastig te maken.

Nochtans kwam het verdere behoud van Antwerpen door de Belgen einde september 1914 onder zware druk te staan, nu de vestingstad door de Duitsers beschoten werd met heel zware artillerie, die de forten van op afstand gewoon kon vernietigen, zoals reeds met de forten van Luik en Namen was gebeurd.

Bovendien dreigde de Duitse opmars in het binnenland ook om Antwerpen van de rest van de geallieerde strijdkrachten in Noord-Frankrijk af te snijden, waardoor het grootste gedeelte van het Belgische leger omsingeld zou worden.

De Belgen besloten dan ook om Antwerpen op te geven en hun leger over te brengen naar het gebied Oostende-Brugge, zodat ze daar aansluiting konden houden met de rest van de geallieerde legers. Zij gaven van dit voornemen kennis aan de Britten.

Die oordeelden dat het echt nodig was om Antwerpen zo lang mogelijk te houden, en Winston Churchill zelf kwam op 3 oktober 1914 naar Antwerpen om de Belgen aan te sporen om daar stand te houden. De Britten beloofden daarbij aan de Belgen dat zij zo spoedig mogelijk aanzienlijke hoeveelheden bijkomende Britse soldaten naar Antwerpen zouden sturen om mee te helpen de vesting te behouden.

Er kwamen inderdaad kort daarna 2.000 nieuwe Britse mariniers in Antwerpen toe, maar dit was onvoldoende, en de Britse regering besliste om ook de nieuw gevormde Zevende Infanteriedivisie en de Derde Cavaleriedivisie als bijzondere hulpmacht naar Antwerpen te sturen, en dit onder leiding van generaal-majoor Henry Rawlinson.

De Zevende Infanteriedivisie

Het zwaartepunt van de Britse hulpmacht voor Antwerpen bestond duidelijk uit de Zevende Infanteriedivisie. Deze divisie was nieuw gevormd, en dit door de samenvoeging van zowel eenheden die in Groot-Brittannië gelegerd waren, als van troepen die vanuit diverse plaatsen uit het Britse koloniale rijk waren teruggeroepen (zoals Gibraltar, Malta, Zuid-Afrika en Egypte).

Het waren geoefende mannen, en hun gevechtswaarde was erg hoog. De Zevende Infanteriedivisie was één van de beste gevechtsformaties die het Verenigd Koninkrijk ooit heeft gevormd.

De nieuw gevormde Zevende Infanteriedivisie had een getalsterkte van 17.948 man, en was onder bevel geplaatst van generaal-majoor Thompson Capper, die dus onmiddellijk onder generaal-majoor Rawlinson stond.

De Zevende Infanteriedivisie was verder onderverdeeld in brigades, die op hun beurt bestonden uit bataljons, afkomstig van verschillende regimenten.

Het eerste bataljon van het South Staffordshire Regiment

Eén van de legerenheden, die deel uitmaakte van deze Zevende Infanteriedivisie, was het eerste bataljon van het South Staffordshire Regiment.

Het infanteriebataljon was destijds de basis-tactische eenheid van de Britse infanterie. Normaal bestond een infanteriebataljon op volle sterkte uit 1.007 man, waarvan 30 officieren. Het bataljon werd verder opgedeeld in een staf en 4 compagnieën (benoemd van A tot D). Ieder bataljon had ook zijn paarden en wagens om de eigen uitrusting en voorraad mee te voeren. Aan het hoofd van het bataljon stond een officier met de rang van luitenant-kolonel.

Fig. 1. Embleem van het South Staffordshire Regiment

Het eerste bataljon van het South Staffordshire Regiment was sinds 1913 in Zuid-Afrika gelegerd, en meer bepaald in Pietermaritzburg. Van daar werd het in augustus 1914 opgeroepen om naar Groot-Brittannië terug te keren. Het landde op 19 september 1914 te Southampton en werd van

daar overgebracht naar Lyndhurst (New Forest), waar een kamp werd opgezet om alle eenheden van de nieuw te vormen Zevende Infanteriedivisie samen te brengen.

Het Eerste South Staffordshire stond onder leiding van (toen) luitenant-kolonel Robert Montgomery Ovens, een 46-jarige vurige roodharige Ier, die behoorde tot de landadel en afkomstig

Fig. 2. Het Eerste South Staffordshire Regiment in Pietermaritzburg, 1918

was van Aughnagaddy House in Ramelton in Noord-Ierland. Ovens had reeds jaren overzee (vooral in India) gediend alvorens hij in 1913 bevorderd werd tot luitenant-kolonel, en het bevel kreeg over het eerste bataljon van het South Staffordshire Regiment.

Tweede commandant was majoor Arthur Charles Buckle, geboren in India en een 45-jarige veteraan van de Boerenoorlog in Zuid-Afrika, die daar ook ernstig gewond was geraakt.

Op weg naar Antwerpen, maar te laat...

Op zondagavond 4 oktober 1914 verliet het eerste bataljon van het South Staffordshire Regiment samen met de andere

*Fig. 3. Majoor Arthur
Charles Buckle*

eenheden van de Zevende Infanteriedivisie het kamp van Lyndhurst, en dit na inspectie door generaal-majoor Capper en na parade.

Het Eerste South Staffordshire telde in totaal 29 officieren en 1.113 manschappen. De bewoners van het dorp stonden hen in rijen langs de weg toe te juichen en uit te wuiven.

Eerst werd de ganse divisie verscheept van Southampton naar Dover, waar ze op dinsdag 6 oktober 1914 voor anker gingen, en vanwaar ze dan - zonder te ontschepen - opnieuw vertrokken met

een voor hen onbekende bestemming.

Het eerste bataljon van het South Staffordshire Regiment zat op het stoomschip Lake Michigan. Dit was een schip van 6.077 ton dat in vreedetijd derde klas passagiers overbracht van Engeland naar Canada, en dat dan - na het opzij zetten van de bedden van de derde klas passagiers - geladen met vee van daar terugkwam. Het schip was heel smerig, en tijdens de nacht was het er ook erg koud. Bovendien was er heel weinig plaats.

De bestemming bleek Zeebrugge te zijn, waar het Eerste South Staffordshire aankwam in de morgen van woensdag 7 oktober 1914.

In Zeebrugge was het bijzonder druk, want de 18.000 man van de Zevende Infanteriedivisie moesten met meer dan 5.000 paarden en met al de bijbehorende wagens en uitrusting, van de schepen worden gehaald en op de trein gezet.

Aanvankelijk was het de bedoeling om onmiddellijk door te sporen naar Antwerpen, waarvoor deze hulpmacht immers bedoeld was. Maar intussen was de situatie rond Antwerpen zo verslecht, dat daar op 6 oktober 1914 in het bijzijn van Churchill en van Rawlinson was beslist om de versterkte stelling Antwerpen op te geven, maar niet alvorens eerst geprobeerd zou worden om zoveel mogelijk troepen naar het westen te evacueren.

Dit betekende dat de Zevende Infanteriedivisie op 7 oktober 1914 dus eigenlijk al te laat was voor het doel, waarvoor ze naar hier was gebracht.

Generaal-majoor Rawlinson gaf Capper bevel om met zijn divisie koers te zetten naar Brugge, wat hoofdzakelijk per trein

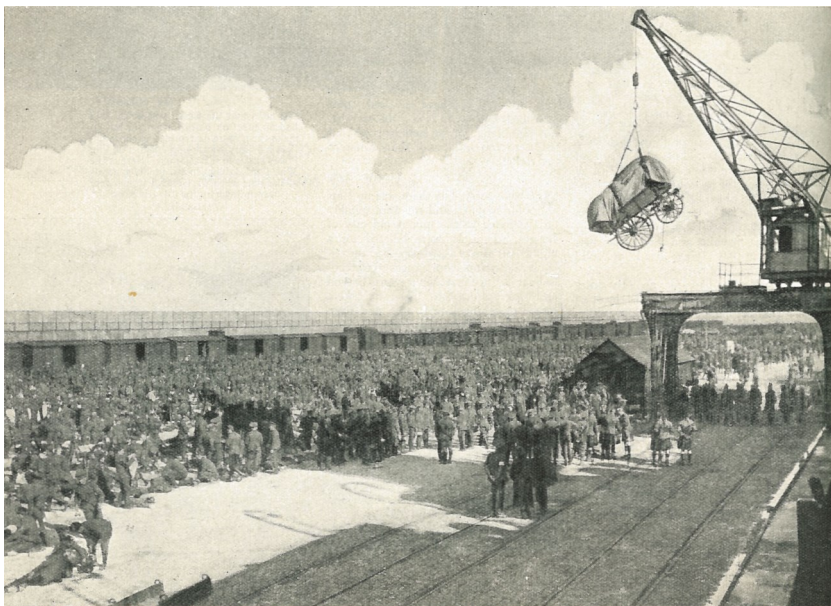

Fig. 4. Ontscheping van de Zevende Infanteriedivisie in Zeebrugge

gebeurde. Daar diende er ingekwartierd te worden in afwachting van verdere orders.

Na het verlaten van de trein in het station op het Zand marcheerden de soldaten van de Zevende Infanteriedivisie door de straten van Brugge. Hun intocht daar gebeurde onder groot gejuich van de bevolking. De toeschouwers langs de straten rukten zelfs knopen en kentekens van de uniformen als souvenir.

Wegens de grote aantallen in te kwartieren Britse militairen gebeurde dit niet alleen in Brugge zelf, maar ook in de omliggende gemeenten. Het eerste bataljon van het South Staffordshire Regiment werd met dat doel van Brugge naar Oostkamp gestuurd, waar er echter reeds een 5.000 Britten aanwezig waren en ingekwartierd moesten worden, zodat het Eerste South Staffordshire het bevel kreeg om door te marcheren naar Loppem om daar ingekwartierd te worden.

Te Loppem

Het was al in de valavond van woensdag 7 oktober 1914 wanneer de meer dan 1.000 man van het Eerste South Staffordshire toekwam in Loppem.

Loppem zelf had toen ongeveer 2.000 inwoners, zodat de komst van dergelijke grote hoeveelheid Britten zeker niet onopgemerkt voorbijging.

De inkwartiering van het bataljon gebeurde rond het station van Loppem.

In het regimentsdagboek van de eenheid wordt vermeld dat de staf van het bataljon werd ondergebracht in het kasteel van de

burgemeester. Dat zou dus bij baron Albert van Caloen op het Groot Kasteel geweest zijn.

Dit blijkt nochtans niet te kloppen. In het dagboek dat Albert van Caloen zelf bijhield, vermeldt hij helemaal niet dat er op dat ogenblik Britse troepen bij hem op het Groot Kasteel verbleven, maar zegt hij integendeel wel dat de inkwartiering van deze Britse militairen gebeurde bij Joseph Coppieters, die dan de villa Madonna bewoonde bij het station van Loppem.

Ook Joseph Coppieters zelf bevestigt in zijn dagboek dat er op 7 oktober 1914 onverwachts Engelsen toekwamen te Loppem. Burgemeester Albert van Caloen kwam Coppieters bezoeken met een Britse kapitein, die hem meedeelde dat de kolonel en vijf officieren bij Coppieters zouden logeren. Deze officieren hadden 8 ordonnansen mee, die in het koetshuis van Joseph Coppieters werden gelogeerd. De paarden en de stalknechten werden doorgestuurd naar de bijgebouwen van vader Leon Coppieters op het Vijverskasteel. De overige 1.000 soldaten van het eerste bataljon van het South Staffordshire Regiment werden rond het station van Loppem bij burgers ingekwartierd.

Uit het oorlogsdagboek van de eenheid weten we dat de mannen te Loppem loopgraven aanlegden, en dat de helft van de eenheid (compagnieën A en B) op buitenpost werden gesteld. Er

Fig. 5. Joseph Coppieters

werd ook een veldtelefoon aangelegd.

Deze uitgebreide voorzorgsmaatregelen hadden te maken met het feit dat er onverwacht Duitsers konden verschijnen. Zo was er in de streek einde augustus 1914 al een groep Duitse uhlanen verschenen, die was doorgestoten tot Snaaskerke bij Oostende (en die ook in Zedelgem en Aartrijke voorbijkwam). Dit had toen trouwens ook bij de Britten veel commotie veroorzaakt, nu zij er op een bepaald ogenblik niet meer zeker van waren dat Oostende wel nog in Belgische handen was.

Joseph Coppieters noteerde dat de wagens en de paarden van het bataljon pas toekwamen om middernacht.

Die woensdagavond 7 oktober 1914 kreeg Joseph Coppieters ook bezoek van burgemeester Albert Peers de Nieuwburgh van Oostkamp. Die was per auto tot bij Coppieters gekomen en had de Britse generaal meegebracht, die bij hem logeerde en kwam kijken of in Loppem alles in orde was met zijn mannen, terwijl ook de laatste instructies werden gegeven aan de officieren. Het is onduidelijk of het hier ging om generaal-majoor Capper zelf (divisiebevelhebber), dan wel om brigadegeneraal Lawford (hoofd van de brigade, waar het eerste bataljon van het South Staffordshire Regiment deel van uitmaakte).

In de vroege morgen van donderdag 8 oktober 1914 wordt ten huize Coppieters al om 3 uur het ontbijt geserveerd voor luitenant-kolonel Ovens en de andere officieren die daar verblijven.

Op dat ogenblik staan de mannen al weer opgesteld. Het oorlogsdagboek van de eenheid vermeldt dat het die morgen heel koud was. De verschillende compagnieën werden geschouwd door luitenant-kolonel Ovens, majoor Buckle en de

korpsadjutant.

Om 8 uur in de morgen komt luitenant-kolonel Ovens afscheid nemen van zijn gastheer Joseph Coppieters. Deze laatste vermeldt in zijn dagboek dat hij ook de Heren “*Dicksen, d’Alghe (Scotland), Algg Sharman (Wintow Ardwick Road, Crucklewood Londen N.W.), Youg (Loanbead Molothian Scotland, A.C. Harper et le fils de Mr Loddersimons*” ziet. Van deze laatste vermeldt hij dat dit de zoon is van een Engelsman, die sedert lange tijd in Brugge gevestigd is.

De namen, die daar worden opgegeven door Joseph Coppieters, zijn niet zonder problemen.

Vooreerst zijn dit er zes, waar Coppieters zelf in zijn dagboek zegde dat er – naast luitenant-kolonel Ovens – slechts vijf officieren bij hem verbleven.

Van deze zes andere namen kon tot nu toe enkel de laatste worden geïdentificeerd. Het gaat om majoor John Frederick Loder-Symonds, die de C-compagnie van het Eerste South Staffordshire onder zijn bevel had. Hij was de zoon van kapitein Frederick Cleave Loder-Symonds en van Elizabeth Mabel Parland. De Loder-Symondsen bewoonden het Manor House in Hinton Waldrist. Volgens het dagboek van Joseph Coppieters behoorde de vader ook tot de Engelse kolonie in Brugge.

Uit de schrijfwijze die Coppieters hanteert, blijkt dat hij de namen heeft opgeschreven zoals hij deze hoorde uitspreken, wat tot fouten aanleiding gaf. Zo werd “*Loder-Symonds*” door Coppieters in zijn dagboek als “*Loddersimons*” geschreven. In diezelfde zin blijkt het bij de door hem opgegeven woonplaatsen in werkelijkheid te gaan om “*Winton Ardwick Road, Cricklewood*” en om “*Loanhead Midlothian Scotland*”.

Maar zelfs rekening houdende hiermee, was het ook voor kenners van het eerste bataljon van het South Staffordshire Regiment onmogelijk om uit te maken wie Joseph Coppieters hier bedoeld zou hebben. Wij hebben de notities van Coppieters weergegeven op het Great War Forum op het internet, en kregen o.a. reactie van Chris Baker, die reeds lang – de laatste jaren ook professioneel – met het eerste bataljon van het South Staffordshire Regiment bezig is, en die deze namen niet kon thuiswijzen.

Buiten de kolonel en de – vijf of zes – officieren die bij Coppieters verbleven, moeten er dus nog meer dan 20 officieren elders een onderkomen hebben gevonden, gezien het eerste bataljon van het South Staffordshire Regiment op dat ogenblik 29 officieren telde. Eén onder hen was in elk geval kapitein John Franks Vallentin, waarover verder nog meer.

Fig. 6. Landhuis van de familie Loder-Symonds in Hinton Waldrist

Op donderdag 8 oktober 1914 om 8 uur in de morgen verlaat het Eerste South Staffordshire dus Loppem. Zowel burgemeester van Caloen als Joseph Coppieters wijzen in hun dagboek op de uitstekende indruk die deze eenheid te Loppem achterliet. De officieren waren zeer charmant en de mannen gedroegen zich zeer correct en uiterst gedisciplineerd. Coppieters spreekt over “*laissant l’impression d’une armée forte*”.

Naar Oostende

Het eerste bataljon van het South Staffordshire Regiment begaf zich nu naar Oostende, en dit om daar de ontschepping te beveiligen van de Derde Cavaleriedivisie.

Zoals hierboven reeds vermeld, bestond de hulpmacht voor Antwerpen onder bevel van generaal-majoor Rawlinson niet alleen uit de Zevende Infanteriedivisie, maar ook uit de Derde Cavaleriedivisie.

Deze Derde Cavaleriedivisie was ook nieuw gevormd in september 1914, en dit eveneens door samenvoeging van een aantal bestaande eenheden. Zij stond onder bevel van generaal-majoor Julien Byng, die later wegens zijn verdiensten werd gepromoveerd tot veldmaarschalk, en ook werd geadeld tot burggraaf Byng van Vimy.

De Derde Cavaleriedivisie was op maandag 5 oktober 1914 vertrokken vanuit het Windmill Hill Camp in Ludgershall. Mannen en paarden waren op woensdag 7 oktober 1914 ingescheept te Southampton, wat allesbehalve een gemakkelijke klus was geweest, zeker ook gelet op alle paarden, die in de schepen moesten worden ondergebracht.

Bij het ochtendgloren van 8 oktober 1914 werd de Belgische kust bereikt. Het grootste gedeelte van de Derde Cavaleriedivisie werd ontscheept te Oostende. Een beperkt gedeelte ervan - namelijk vier schepen - te Zeebrugge. Ook nu nam het heel wat tijd om al die paarden uit de schepen te krijgen.

Het was om deze ontschepping in Oostende te beschermen tegen elke mogelijke Duitse aanval, dat de eerder te Zeebrugge

Fig. 7. De Zevende Infanteriedivisie op weg naar Oostende, 8 oktober 1914

aangekomen Zevende Infanteriedivisie dus nu naar Oostende moest, waar ze een verdedigingsgordel aanlegden op een zestal kilometer van de stad.

In zijn 'liber memorialis' vermeldt Pastoor Ronse dat er op 8 oktober 1914 Britse troepen vanuit Loppem langs de Snellegemsestraat te Zedelgem verder trekken. De kans is groot dat dit het Eerste South Staffordshire Regiment was op weg naar Oostende. In het oorlogsdagboek van de eenheid wordt erop gewezen dat de mars van Loppem naar Oostende heel vermoeiend was, o.a. gelet op de slechte staat van de wegen.

In Oostende nam het eerste bataljon van het South Staffordshire Regiment posities in langs een kanaal buiten de stad (allicht

Brugge-Oostende of Plassendale). Het waren nu de compagnieën C en D, die op buitenpost werden gesteld. Er werd uitdrukkelijk gewezen op het gevaar voor een Duitse aanval. Kapitein Vallentin, die het bevel had over de compagnie D, maakte de verbinding met een naastgelegen buitenpost van het Belgisch leger.

Het Eerste Life Guards Regiment

Van de Derde Cavaleriedivisie, die op donderdag 8 oktober 1914 te Oostende en voor een deeltje ook te Zeebrugge ontscheepte, maakte ook het Eerste Life Guards Regiment deel uit.

Fig. 8. De Zevende Infanteriedivisie te Jabbeke, 8 oktober 1914

Dit was een heel prestigieus regiment dat eigenlijk bestemd was om de bereden wacht van de koning of koningin te vormen, en dat ook veel ceremoniële opdrachten vervulde. Het was tot augustus 1914 in de Hyde Park Barracks in het centrum van Londen gekazerneerd, dicht bij Buckingham Palace. Heel wat adellijke jongelingen maakten er deel van uit.

Uit de beschrijving die we van hen krijgen in het dagboek van Joseph Coppieters, blijkt dat ze hun prachtige paarden naar hier hadden meegebracht, volgens Coppieters nogal groot en van het type hunters.

Het Eerste Life Guards Regiment bestond – naast een staf – uit vier eskadrons ruiters en hulptroepen van diverse aard.

Eén van de vier eskadrons was in het begin van de oorlog verhuisd naar het Composite Regiment van de Household Cavalry, dat al op 16 augustus 1914 in Frankrijk was geland, en daar sindsdien reeds hard gevochten had. De rest van het Regiment was in Londen gebleven, tot het op 2 september 1914 naar het kamp van Ludgershall verhuisde om daar deel uit te gaan maken van de nieuw gevormde Derde Cavaleriedivisie, die op 7 oktober 1914 naar België werd verscheept.

De oversteek tussen Groot-Brittannië en België gebeurde bij nacht in beschermd konvooi. Het was koud en er stond een flinke wind.

Bij dit verschepen naar België was het Eerste Life Guards Regiment gesplitst geraakt. De staf en één eskadron waren verscheept naar Zeebrugge, de twee andere eskadrons naar Oostende. Ze kwamen er in de morgen van donderdag 8 oktober 1914 aan.

Het te Zeebrugge aangekomen gedeelte van het Eerste Life Guards kwam later op de dag vast te zitten te Blankenberge, waar het door de bevolking allerhartelijkst werd onthaald met sigaretten, koeken en drank. Dit ontwrichtte de troepenbewegingen, waardoor dit deel van het Eerste Life Guards ook te Blankenberge moest overnachten.

Fig. 9. Uniform van het Eerste Life Guards Regiment

Gent in gevaar

Na de bescherming van de ontschepping van de Derde Cavaleriedivisie op 8 oktober 1914 werd het grootste gedeelte van de Zevende Infanteriedivisie in de voormiddag van 9 oktober 1914 naar Gent gestuurd.

Gent kwam immers onder steeds zwaardere Duitse druk te staan en moest ten allen prijze nog een tijdlang behouden kunnen worden, en dit om de flank te beschermen van de legers die vanuit Antwerpen naar de kust terugtrokken.

Met die opdracht vertrokken dus ook het eerste bataljon van het South Staffordshire Regiment op vrijdag 9 oktober 1914 per trein vanuit Oostende naar Gent, waar ze rond 15u30 aankwamen. De volgende morgen werden ze in stelling gebracht bij de brug van Zwijnaarde, en zulks totdat deze brug in de avond van zondag 11 oktober 1914 werd opgeblazen, en het Eerste South Staffordshire zich kon terugtrekken.

De niet naar Gent gestuurde onderdelen van de Zevende Infanteriedivisie en de Derde Cavalerie- divisie werden intussen vanuit Oostende naar Brugge overgeplaatst.

Het Eerste Life Guards Regiment te Loppem

Op vrijdag 9 oktober 1914 stelde Joseph Coppieters vast dat er opnieuw Britse militairen te Loppem verbleven. Het ging nu om ruiters, en dus cavaleristen. Volgens Coppieters waren er 575 van hen ingekwartierd te Loppem. Deze ruiters die dan te Loppem verbleven, behoorden tot het Eerste Life Guards Regiment.

Zoals hierboven reeds vermeld, waren ze op woensdag 8 oktober 1914 gesplitst te Oostende en te Zeebrugge ontscheept, waarbij het te Zeebrugge ontscheepte deel te Blankenberge was blijven steken. Op donderdag 9 oktober 1914 kregen ze in eerste instantie opdracht om zich naar Jabbeke te begeven, waar ze rond 11u30 toekwamen, en de twee gesplitste delen ook weer herenigd werden.

Vanuit Jabbeke kregen ze dan om 12u35 opdracht om naar Loppem en Oostkamp te rijden om daar te overnachten. Daarbij passeerden ze ook door Zedelgem, waar Pastoor Ronse in zijn 'liber memorialis' melding maakt van de aanwezigheid van Engelse ruitery.

Het regimentsdagboek vermeldt dat het Eerste Life Guards om 17u30 te Loppem aankwam om te overnachten. Er wordt geen melding meer gemaakt van Oostkamp, waar er allicht andere

Fig. 10. Het Eerste South Staffordshire Regiment in Gent op 10 oktober 1914

eenheden van de Derde Cavaleriedivisie werden ingekwartierd.

De staf van het Eerste Life Guards Regiment, bestaande uit de bevelhebber en 8 andere officieren, werd te Loppem gehuisvest op het Groot Kasteel bij burgemeester

Albert van Caloen. In de manege en de bijgebouwen van hetzelfde kasteel werden nog eens een honderdtal ruiters met hun paarden ondergebracht (90 volgens de dagboeknotitie van Albert van Caloen van 8 oktober 1914, en 120 volgens de notitie in het gastenboek van 9 oktober 1914).

De overige ruiters van het Regiment werden ingekwartierd bij een aantal grote Loppemse boeren en ook op het Kasteel ter Mote, dat op dat ogenblik onbewoond was. De paarden werden in de weiden vastgezet, en de mannen sliepen op graanzolders en in schuren.

Het Eerste Life Guards was te Loppem aangekomen vanuit de richting Torhoutsesteenweg, en wanneer de ruiters de woning van Joseph Coppieters voorbijreden, liet deze zijn één jaar en negen maanden oude dochtertje Agnes bij het venster zwaaien met de Engelse kleuren. Dit veroorzaakte groot enthousiasme bij deze Britten, die met hun petten zwaaiden en “*hip, hip, hoera!*”

riepen...

Maar de hoofdvogel van de dag werd wel geschoten door burgemeester Albert van Caloen zelf, nu de bevelhebber van deze te Loppem verblijvende Life Guards niemand minder bleek te zijn dan Adolf, de hertog van Teck.

Hij was de broer van de Britse koningin Mary van Teck, die in 1893 gehuwd was met de kroonprins, en die na het overlijden van Edward VII in 1910 op de troon was gekomen aan de zijde van koning George V.

Adolf van Teck was cavalerieofficier van opleiding, en was in 1895 kapitein geworden bij het Eerste Life Guards Regiment. Hij diende tijdens de Boerenoorlog in Zuid-Afrika, en hij had in 1910 zijn militaire carrière afgesloten als militair attaché in Wenen. Naar aanleiding van de kroning van zijn zuster als koningin, verkreeg hij het recht om als "*Zijne Hoogheid*" te worden aangesproken.

Bij het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog trad hij weerom in actieve dienst en kwam op 46-jarige leeftijd als luitenant-kolonel terug bij het Eerste Life Guards, waarvan hij ook bevelhebber werd.

Op 19 augustus 1914 haalde hij de Britse kranten met het nieuws dat hij op Buckingham Palace afscheid was gaan nemen van zijn zuster – de koningin – om zijn actieve dienst bij het Eerste Life Guards op zich te nemen. En nu was hij dus te Loppem.

Burgemeester Albert van Caloen was duidelijk in zijn nopjes met dit hoog adellijk bezoek. Hij beschrijft de hertog van Teck in zijn dagboek als één van de meest eenvoudige en aangename

mensen. Wel voegt hij daaraan toe dat de hertog er 60 jaar uitziet, terwijl hij er nog maar 45 is. De hertog van Teck bleek ook erg bezig te zijn met de inkwartiering van zijn mensen, want hij ging 's avonds om 21 uur met een officier nog een ronde doen om te zien of alles in orde was.

De hertog van Teck ondertekende op 9 oktober 1914 het gastenboek van de familie van Caloen, en naast hem ondertekenden ook nog 7 andere stafofficieren.

Tot de andere stafofficieren van het Eerste Life Guards Regiment, die ook op het Groot Kasteel verbleven, behoorde kapitein Everard Humphrey Wyndham. Hij was de zesde zoon van Lord Leconfield, hoofd van de aloude adellijke Wyndham-familie die op verschillende momenten in de Engelse geschiedenis een belangrijke rol speelde. Hij had gestudeerd aan het beroemde Eton College. Het 'stamhuis' van de familie Wyndham is sinds meer dan 250 jaar - en ook nu nog - het historische Petworth House in West-Sussex, dat nu door het publiek kan bezocht worden.

Fig. 11. De hertog van Teck

Ook zijn broers William Reginald Wyndham en Edward Scawen Wyndham waren officieren bij het Eerste Life Guards Regiment. William Reginald was luitenant bij de Eerste Life Guards die te

Fig. 12. Albert van Caloen

Loppem verbleven; Edward Scawen behoorde tot de Eerste Life Guards, die op dat ogenblik in Frankrijk waren als deel van het Composite Regiment van de Household Cavalry.

Om 5 uur in de morgen van zaterdag 10 oktober 1914 stonden de Life Guards die te Loppem overnacht hadden, al weer paraat. Om 7 uur kregen ze orders, waaruit bleek dat er voorzien was om ook die dag te Loppem te blijven. Om 12 uur 's middags moesten ze met paard en kar rantsoen voor twee dagen gaan ophalen in het goederenstation te Brugge.

Intussen was er in de vroege morgen van die 10^e oktober 1914 ook een verkenningspatrouille uitgestuurd vanuit Loppem in de richting van Torhout. Deze patrouille stond onder leiding van luitenant C.D. Leyland.

In Torhout trof deze patrouille Belgische militairen aan. Volgens een Belgische officier zouden er te Ieper en te Dikkebus beperkte hoeveelheden Duitsers gesignaleerd zijn, maar te Kemmel en te Nieuwkerke daarentegen zouden er veel Duitsers zijn.

De patrouille was na enkele uren al terug te Loppem, waar op het Groot Kasteel verslag werd uitgebracht bij kapitein Everard Humphrey Wyndham. Deze maakte om 9u15 een korte schriftelijke nota over de resultaten van deze patrouille over aan

Fig. 13.
Petworth
House

het brigadehoofdkwartier.

Op de middag van zaterdag 10 oktober 1914 ontving het Eerste Life Guards Regiment dan toch opdracht om Loppem vervroegd te verlaten en zich nu naar Beernem te begeven.

De hertog van Teck nam afscheid van burgemeester van Caloen. Deze laatste stuurde kort nadien nog een postkaartje met een zicht op het Groot Kasteel naar de vrouw van de hertog van Teck, en dit met de melding dat haar man daar had verbleven.

Van zodra Loppem in 1918 weer bevrijd was, schreef de hertog van Teck - intussen markies van Cambridge geheten - een dankbriefje aan baron van Caloen, waarin hij vroeg of zijn “*nice chateau & park*” niet te veel geleden hadden onder de oorlog, en hij ook meedeelde dat hij met “*much pleasure*” terughadacht aan zijn verblijf te Loppem in oktober 1914.

Naar Ruddervoorde

De tocht van Loppem naar Beernem verliep voor het Eerste Life Guards allesbehalve vlot. Ze werden in Oostkamp gestremd door grote hoeveelheden Belgische artillerie, die bezig waren met de terugtocht vanuit Antwerpen en Gent. Ze vertelden aan de Britse militairen dat Antwerpen gevallen was.

Nauwelijks toch te Beernem aangekomen, kwamen er al nieuwe orders om nu naar Ruddervoorde te rijden om er te overnachten. Daar aangekomen, bleek het centrum van Ruddervoorde echter te vol met Belgische troepen, zodat het Eerste Life Guards terechtkwam op een kasteel, volgens het regimentsdagboek gelegen op anderhalve mijl – of ongeveer 2,5 kilometer - van het dorpscentrum. Volgens het eigen dagboek van William Reginald Wyndham betrof het een *“large country house near Swevezele”*.

Op deze basis lijkt het niet vast te staan op welk kasteel het Eerste Life Guards toen te Ruddervoorde verbleef. Men kan denken aan het (toen) nieuwgebouwde kasteel Sint-Hubert van burgemeester Paul van Outryve d’Ydewalle, dat effectief een goede twee kilometer van het centrum van Ruddervoorde verwijderd ligt, maar dat wel nog een behoorlijke afstand van Zwevezele af is. De kastelen Raepenburg en Lakebos liggen wel aanzienlijk dichterbij Zwevezele, maar die bevinden zich dan wel verder dan 2,5 kilometer van het centrum van Ruddervoorde.

Op dat kasteel brachten de Eerste Life Guards twee nachten door. Op 11 oktober 1914 werden er patrouilles uitgestuurd in de richting van Tielt en Pittem. Zelf kwamen deze geen Duitsers tegen, maar ze hoorden wel over Duitsers onder meer ten noorden van Menen.

Maandagmorgen 12 oktober 1914 liep ook het verblijf te Ruddervoorde ten einde. Op het gemeentelijk kerkhof te Ruddervoorde ligt de Britse korporaal Reilly begraven, die behoorde tot dezelfde cavaleriebrigade als het Eerste Life Guards, en die in de morgen van 12 oktober 1914 te Ruddervoorde verongelukte toen zijn paard daar bij een kasteel op een boom toeliep.

Die morgen van 12 oktober 1914 verliet het Eerste Life Guards als eerste Ruddervoorde om samen met de rest van de brigade over Zwevezele, Koolskamp, Ardoois en Izegem naar Rumbeke te gaan. Tijdens die dag werden ze ook bij vergissing beschoten door een patrouille van Belgische cyclisten, die dachten dat het om Duitsers ging.

Bedoeling was dat de Derde Cavaleriedivisie, waartoe het Eerste Life Guards behoorde, nu de terugtrekking zou beveiligen van de Zevende Infanteriedivisie, die ook zo snel mogelijk achteruitgetrokken moest worden, en daarbij bescherming in de flanken diende te krijgen, nu de kans op contact met de vijand steeds groter werd.

De naar Gent gestuurde eenheden van deze Zevende Infanteriedivisie, gingen op maandag 12 oktober 1914 eerst naar Hansbeke, vanwaar ze geforceerd moesten doormarcheren naar Tielt, dat het Eerste South Staffordshire bereikte in de nacht van maandag 12 op dinsdag 13 oktober 1914. Daar mochten ze blijven tot de middag, waarna ze verder moesten naar Beveren-Roeselare. Op woensdag 14 oktober 1914 marcheerden ze door Roeselare, en bereikten ze Ieper. Ook het Eerste Life Guards was die dag te Ieper. Diezelfde woensdag 14 oktober 1914 werden Brugge, Loppem en Zedelgem reeds bezet door Duitsers, en 's anderendaags ook Aatrijke.

Hoe ging het verder?

Hoe het met de Eerste Wereldoorlog verder is gegaan, is iedereen bekend. Maar met onze Britten die in oktober 1914 te Loppem ingekwartierd waren, liep het in veel gevallen bijzonder slecht af.

De Zevende Infanteriedivisie kwam samen met de Derde Cavaleriedivisie terecht in de eerste Slag bij Ieper, die reeds op 20 oktober 1914 begon. De cavaleristen konden er met hun paarden niets doen en vochten mee als voetvolk. De dodentol was bijzonder hoog.

Van de 1.142 mannen van het eerste bataljon van het South Staffordshire Regiment die te Loppem verbleven in de nacht van 7 op 8 oktober 1914, waren er op 8 november 1914 (of dus één maand later) nog welgeteld 43 over die konden doorvechten. De rest was gedood of ernstig gewond.

Vanaf 27 oktober 1914 werd het oorlogsdagboek van de eenheid ook niet meer bijgehouden omdat er niemand meer overgebleven was die het nog kon doen. Eigenlijk had het eerste bataljon van het South Staffordshire Regiment dan opgehouden te bestaan als eenheid, en moest het volledig opnieuw worden samengesteld.

Velen gaven blijk van werkelijke heldenmoed. De vanzelfsprekendheid waarmee al die jonge mensen de dood tegemoet gingen, kan op vandaag alleen sterk verwonderen. Maar alleen dankzij hen kon de eerste Slag bij Ieper gewonnen worden, en dit betekende niet alleen het einde van de bewegingsoorlog, maar was allicht zelfs één van de gebeurtenissen die doorslaggevend waren voor de afloop van de

Fig. 14. De Zevende Infanteriedivisie te Tielst op 13 oktober 1914

Eerste Wereldoorlog zelf...

Van een aantal van de mannen, die te Loppem ingekwartierd waren in oktober 1914, is hun verdere geschiedenis ook individueel bekend. Dit is vooral het geval bij officieren, maar niet uitsluitend. Zo weten we dat de twee broers Jim en Tom Pumfrey, afkomstig van Upton-on-Severn en allebei soldaat bij het eerste bataljon van het South Staffordshire Regiment, beiden sneuvelden op dezelfde 28ste oktober 1914. Van geen van hen werd het lichaam teruggevonden, en beiden staan vermeld op de Menenpoort te Ieper.

De 32 jaar oude kapitein John Franks Vallentin, bevelvoerder van de compagnie D van het eerste South Staffordshire, werd op 30 oktober 1914 gewond tijdens de eerste Slag bij Ieper en in

het hospitaal van Ieper opgenomen. Hij ontsloeg echter zichzelf en vervoegde het bataljon. Op 7 november 1914 leidde hij een aanval op Duitse stellingen bij Zillebeke en vuurde daarbij zijn mannen sterk aan. Hij werd getroffen en viel gewond neer. Toch stond hij weer recht om de aanval voort te zetten. Hij werd nu geveld door machinegeweervuur en was op slag dood. De eenheid slaagde toch in haar opdracht om de Duitse stellingen te veroveren, en dit was duidelijk mee te danken aan het optreden van kapitein Vallentin, die ook al eerder verschillende voorbeelden van bijzonder moedig gedrag had vertoond. Zijn lichaam werd niet meer teruggevonden, en zijn naam werd ingeschreven op de Menenpoort te Ieper. Postuum werd hem voor zijn heldenmoed het Victoria Cross toegekend, de hoogste Britse militaire onderscheiding. Het erelint werd op 16 november 1916 op Buckingham Palace aan zijn moeder overhandigd en wordt nu bewaard in het Wellington College in Berkshire, zijn vroegere school.

Op 31 oktober 1914 was ook al majoor John Frederick Loder-Symonds van het Eerste South Staffordshire gesneuveld tijdens dezelfde eerste Slag bij Ieper. Ook zijn lichaam werd niet teruggevonden, en ook zijn naam staat vermeld op de Menenpoort te Ieper. Naast John Frederick Loder-Symonds sneuvelden in de Eerste Wereldoorlog ook nog drie broers van hem, respectievelijk in maart 1915, in mei 1915 en in mei 1918. Uiteindelijk hadden hun ouders na de oorlog nog slechts één van hun vijf zonen over. Moeder kon dit niet verwerken en stierf van verdriet.

Luitenant-kolonel Ovens van het Eerste South Staffordshire werd tijdelijk brigadier-generaal in 1916. Hij overleefde de oorlog en overleed in december 1950 op 82-jarige leeftijd. Zijn

dochter Honor bleef het familielandgoed Aughnagaddy House in Noord-Ierland bewonen tot zij er op 24 januari 2012 op 93-jarige leeftijd overleed.

Majoor Arthur Charles Buckle werd in 1916 tijdens gevechten in Frankrijk ernstig verwond, waarbij zijn helm hem het leven redde. Hij verdween nadien van het front en overleed op 49-jarige leeftijd op 21 december 1918.

Adolf, hertog van Teck en schoonbroer van de Britse koning George V, bracht het er beter vanaf. Op 19 oktober 1914 - juist vóór de eerste Slag bij Ieper - diende hij wegens gezondheidsredenen vervangen te worden als bevelvoerend officier bij het Eerste Life Guards Regiment. Hij nam later wel opnieuw staffuncties op, maar overleefde zonder enig probleem de Eerste Wereldoorlog. Wel deed hij in 1917 afstand van zijn titel hertog van Teck wegens te Duits

Fig. 15. Kapitein John Franks Vallentin

klinkend, maar hij kreeg in de plaats daarvan de nieuwe titel van markies van Cambridge. Hij overleed in 1927 onverwachts op 59-jarige leeftijd aan een darmaandoening. Zijn zoon Frederick sneuvelde op 15 mei 1940 in België als lid van het British Expeditionary Force dat ons land ook in 1940 ter hulp snelde in een poging om de Duitse inval tot staan te brengen. Hij ligt begraven op het Heverlee War Cemetery.

Ook Everard Humphrey Wyndham overleefde de Eerste Wereldoorlog. Hij publiceerde in 1915 het dagboek van het eerste oorlogsjaar van het Eerste Life Guards Regiment, dat hij als kapitein had bijgehouden. Hij werd na de oorlog nog bevelvoerder van het samengevoegde Life Guards Regiment, en bracht het tot brigadier-generaal. Hij was vleugeladjutant van koning George VI tussen 1938 en 1942. Hij huwde in 1920 en had drie kinderen. Zijn zoon David Wyndham sneuvelde in augustus 1944 als officier, en dit bij de gevechten rond de Zak van Falaise in Normandië. Everard Humphrey Wyndham zelf overleed in 1970.

Zijn broer William Reginald Wyndham, die ook te Loppem was met het Eerste Life Guards, sneuvelde op 6 november 1914 in de eerste Slag bij Ieper. Hij was zeer geliefd bij zijn mannen en had de bijnaam Sinbad de Zeeman. Hij leidde die dag een succesvolle bajonetaanval bij Zwarteleen (Zillebeke), maar sneuvelde. Twee van zijn mannen gingen in de duisternis zijn lijk zoeken om het te kunnen begraven op het bestaande kerkhof bij de kerk van Zillebeke. Zijn graf werd nadien door granaatvuur compleet vernield. Op de begraafplaats van Zillebeke staat op vandaag een monument, dat eraan herinnert dat hij daar begraven werd op een niet meer terug te vinden plaats. Hij is één van de hoofdfiguren in het recent verschenen

Fig. 16. Luitenant-kolonel Ovens met zijn dochter Honor

boek: “*Aristocrats go to war: uncovering the Zillebeke churchyard cemetery*”, geschreven door Jerry Murland. Zijn moeder, Lady Leconfield, schonk na de oorlog 1.000 pond om in Grantham een publiek park in te richten tot zijn nagedachtenis. Dit park bestaat nog steeds.

The Winslow boy

Tussen de officieren van het eerste bataljon van het South Staffordshire Regiment, die op 7 en 8 oktober 1914 te Loppem verbleven, bevond zich ook een bijzonder iemand, nl. George Archer-Shee, beter bekend als de Winslow boy.

George Archer-Shee werd in 1908 als 13-jarige cadet van het Osborne Naval College op het eiland Wight weggestuurd omdat hij door de directie schuldig was geacht aan de diefstal van een postmandaat van 5 shilling, dat toebehoorde aan een

medeleerling.

Zijn vader, die werkte bij de Engelse Nationale Bank, bleef echter geloven in de onschuld van zijn zoon en begon een uiterst moeilijke, langdurige en dure juridische strijd om zijn zoon van alle blaam te zuiveren.

Hij werd daarin sterk tegengewerkt door de overheid, en het was een echt gevecht van David tegen Goliath. Door koppig vol te houden, kon deze ongelijke strijd toch worden gewonnen, en uiteindelijk werd voor de High Court of Justice erkend dat George Archer-Shee onschuldig was. In juli 1911 werd door de overheid een aanzienlijke schadevergoeding uitbetaald.

De zaak had grote weerklank in Groot-Brittannië, en werd het voorwerp van een toneelstuk en van meerdere films. In het bekende toneelstuk van Terence Rattigan wordt de familie Archer-Shee onder de naam Winslow benoemd, waardoor George Arthur-Shee sindsdien meestal als de Winslow boy wordt aangeduid.

Bij het uitbreken van de

Fig. 17. Luitenant William Reginald Wyndham

Eerste Wereldoorlog keerde George Archer-Shee, die intussen in Wall Street in New York werkte, terug naar Groot-Brittannië om als vrijwilliger de wapens op te nemen. Onder invloed van zijn vroegere advocaat die hem in de diefstalzaak verdedigd had, koos hij voor het South Staffordshire Regiment, en dit omdat de neef van die advocaat daar ook pas vrijwillig dienst had genomen.

George Archer-Shee werd tweede luitenant en sneuvelde op 31 oktober 1914 in de eerste Slag bij Ieper. De neef van zijn vroegere advocaat was vier dagen vroeger ook reeds gesneuveld in dezelfde Slag.

Fig. 18. Grafmonument van W.R. Wyndham op de begraafplaats van Zillebeke

We will remember them

Voor de overgrote meerderheid van de Britse soldaten, die voor korte tijd een onderkomen vonden te Loppem in oktober 1914, werd het geen goed einde.

Nauwelijks een maand later waren de meesten van hen niet meer in leven...

Moge dit artikel ertoe bijdragen om hen in onze collectieve herinnering te bewaren.

Voornaamste bronnen

- C.T. ATKINSON, *The seventh division*, Londen,

Fig. 19. George Archer-Shee en zijn vader

1927.

- E. BILE en E. TRIPS, *Zeebrugge een haven in de branding*, Brugge, 1970, p. 77-78.
- G. CLAEYS, 'Oostkamp onder de oorlog 1914-1918, in: *Mededelingen voor het Brugs Ommeland*, 1982, p. 58.
- Joseph COPPIETERS, *Dagboek 1914-1918*.
- S. DEBAEKE, *Brugge in de grote Oorlog*, Brugge, 2011, p. 16-19.
- V. DEGRANDE, *Assebroek 1914-1918*, Brugge, 1989, p. 31.
- J.E. EDMONDS, *Military operations France and Belgium 1914 (Antwerp, La Bassée, Armentières, Messines, and Ypres oktober-november 1914)*, Londen, 1925.
- P. GOOSSENS en L. MEIRESONNE, *Vlaanderen niemandsland 1914*, Leuven, 2009.
- J. HAMMERTON, *The great war ... 'I was there!': undying memoirs of 1914-1918*, Londen, dl. I, 1938, p. 212-213.
- M. HILL, *The honey-pot killers*, Leighton Buzzard, 2004, p. 36-38.
- J. MURLAND, *Aristocrats go to war: uncovering the Zillebeke churchyard cemetery*, Barnsley, 2010.

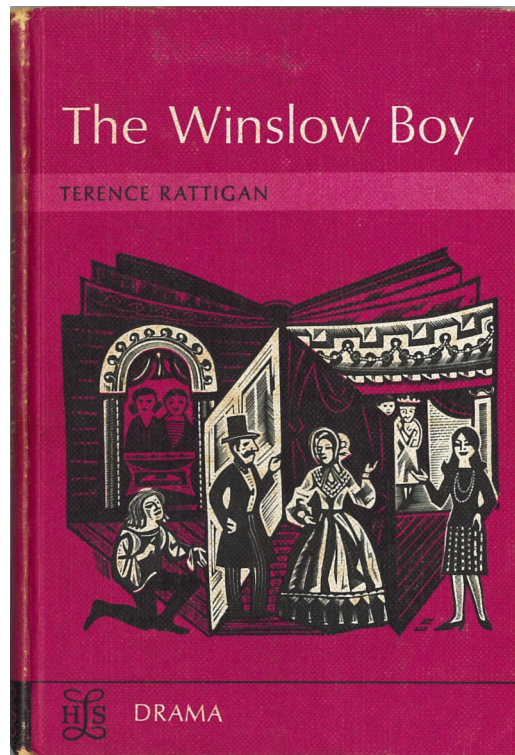

Fig. 20. Omslag van *The Winslow Boy*, hier in een uitgave van Longmans uit 1964.

- W. PEIRSEGAELE, *Dagboek van Pastoor Ronse te Zedelgem. Deel 2 (1912-1915)*, Zedelgem, 1982, p. 67.
- L. SCHEPENS, *Brugge bezet*, Tielt, 1985, p. 39-41.
- Albert VAN CALOEN, *Dagboek 1914-1918*.
- R. VERSTRAETE, *Loppem onder de oorlog 1914-1918*, 1964, p. 7.
- *War diary of the 1st Life Guards. First year 1914-1915*, Uckfield, herdruk 2003.
- *Great War Forum*, diverse trefwoorden (internet).
- *The Long, Long Trial*, diverse trefwoorden (internet).
- *The Peerage*, diverse personen (internet).
- *Wikipedia*, diverse trefwoorden (internet).

Heemkundige kroniek

Uitstapje voor de leden: Abdij van Zevenkerken

Op **zondag 22 september 2013** bezoeken we de abdij van Zevenkerken (kerkhof, kerk, pand, bibliotheek...). Op een boogschuit van Loppem en Zedelgem, maar grotendeels op Sint-Andries gevestigd, is de Sint-Andriesabdij voor velen een geliefde plek voor een ontspannend middagje met pint, koffie of pannenkoek. Maar kennen wij wel het klooster en z'n bewoners? Op 22 september krijgen we een verrassende inkijk. Pater Victor (bibliothecaris) en Bertrand Denys begeleiden. We verzamelen om **14.00 uur aan de abdijkerk**. Het bezoek is gratis en iedereen is welkom.

Tentoonstelling: authentieke Ansichtkaarten van de West-Vlaamse treinstations

Tijdens het weekend van de Loppemse rommelmarkt en kermis, 24 en 25 augustus, stellen Filip en Maarten Caerels in het Loppemse gemeentehuis opnieuw een tentoonstelling op. In ongeveer 500 beelden tonen zij alle West-Vlaamse treinstations in oude postkaarten en foto's. Info: filip.caerels@telenet.be of tel. 050/82.77.13 of 0486/92.23.08 of). Gratis toegang en iedereen welkom.

Lezing

Op **donderdag 17 oktober 2013 om 20.00 uur** in 't Kloosterhof (Kerkplein 4 te Zedelgem) spreekt **Frans Waeyaert** over de geschiedenis van de West-Vlaamse spoorwegen. De spreker is oud-stationschef van Zeebrugge en (mede)auteur van de boeken *Sporen door Noord-West-Vlaanderen* en *De droogenbroodroute*. De toegang is gratis en iedereen is welkom.

WALCARIUS
verzekeringen bvba

GROENESTRAAT 31 bus 2
8210 ZEDELGEM

Tel. 050/ 20 06 02

CBFA 101723A
BE 0887 868 615

Johan.Walcarius@verz.kbc.be

**zeker van uw
toekomst**

